

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Meipoortstraat 35

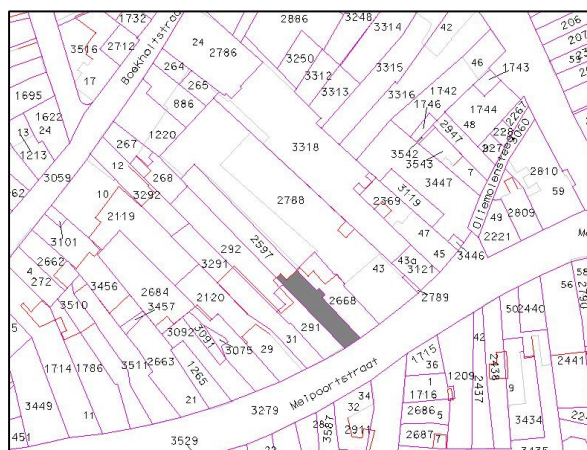
Monumentnummer : GM097

Straat : Meipoortstraat
Huisnummer : 35
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 DH

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2597

Naam object : ---
Bouwjaar : n.b.
Architect : n.b.
Bouwstijl : n.v.t./invloeden van classicisme
Oorspronkelijke functie : winkel/woonhuis
Huidige functie : winkel/woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 17-02-2014
Datum aanwijzing : 16-09-2014

Situering

Pand gelegen aan de noordzijde van de Meipoortstraat op de kop van de T-splitsing met de Zandbergstraat in de historische binnenstad van Doesburg. Het staat met de voorgevel in de rooilijn. Het pand heeft aan de achterzijde een tuin met schuur.

Opbouw

Tweelaags pand met voor- en achterhuis op rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een kelder, begane grond, een eerste verdieping en een zolder onder twee zadeldaken. Aan de achterzijde staat een bouwdeel met een zadeldak aan het hoofdhuis verbonden met twee ruimten onder één platdak.

Historie

De Meipoortstraat is gelegen binnen de zuidelijke uitbreiding uit 1343 van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De straat functioneerde als toegangsweg van en naar de Meipoort, die in 1673 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV werd opgeblazen en niet werd herbouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis Meipoortstraat 35 dateert in haar bouwmassa mogelijk uit de late middeleeuwen, maar kan goed in de vroege zeventiende eeuw zijn her- of verbouwd gelet op het naastgelegen rijtje panden met trap- en tuitgevels, waarvan Meipoortstraat 41 is voorzien van jaartalankers 1623. Uit deze bouwperiode zijn de bouwmuren, de kelder, delen van de balklagen en kapconstructie behouden gebleven. Vermoedelijk is in de achttiende eeuw de voorgevel vervangen die in een later stadium is gepleisterd. In de late negentiende eeuw kreeg het huis de huidige winkelpui en is vermoedelijk de indeling op de verdieping aangepast. Rond die periode is aan de achterzijde rechts een keuken onder plat dak aangebouwd, die in 1978 met een verdere uitbreiding werd ingebouwd. Mogelijk is rond dat jaar de indeling op de begane grond verwijderd en deels op de eerste verdieping.

Exterieur

Het huis heeft een drie vensterassen brede, gepleisterde en afgeknotte voorgevel. De begane grond heeft een historische houten winkelpui die wordt afgesloten met een hoofdgestel bestaande uit een architraaf, fries en een kroonlijst. Het hoofdgestel wordt gedragen door pilasters, voorzien van spiegels, in het midden voorzien van vlakken met geteld geld motief. De pui heeft een centraal geplaatste portiek met entree, met aan weerszijden gecanneleerde zuilen met composiet kapitelen. Boven de in het verleden vernieuwde voordeur bevindt zich een enkelruits bovenlicht. De pui staat op een hardstenen plint waarin kelderlichten zijn opgenomen. Het linker kelderlicht is voorzien van een stalen rooster, rechts is de opening deels dichtgemetseld en met een houten schot dichtgeschroefd.

De drie vensters op de verdieping zijn uitgevoerd met enkelruits, naar binnen draaiende draairamen en een vast bovenlicht. De kozijnen hebben houten lekdorpels.

Op zolderniveau is de gevel van een centraal geplaatst venster met zwaar uitgevoerd grenen kozijn met gepende en getoogde verbindingen waarin een tweetal tweeruits, naar binnen draaiende, ramen met horizontale roede zijn afgehangen.

De gevel werd - afgaande op oude ansichtkaarten – vóór WOII bekroond met een houten hoofdgestel bestaande uit een architraaflijst, een vlak houten fries en een kroonlijst. De gevel wordt nu met een eenvoudige zinken bakgoot op het metselwerk afgesloten. Boven de gevel steekt een klein dakschild dat met roodbakkende, opnieuw verbeterde Hollandse pannen is belegd. Dit geldt tevens voor de beide zijvlakken van

het voorhuis. De dakvlakken van het achterhuis zijn met machinaal gebakken, grijs gesmoorde oude Hollandse dakpannen belegd.

De achtergevel van het achterhuis komt deels uit boven het platte dak van de aanbouw en is geheel gepleisterd. Op de begane grond zijn de zesruits schuifvensters bewaard gebleven, voorzien van vierruits onderramen en tweeruits bovenramen. De kozijnen zijn voorzien van een luikspinning en hebben gepende verbindingen die met toognagels zijn gezekerd. In de vensters zijn enkele mondgeblazen ruiten bewaard gebleven. De tot 1978 vrijstaande zijgevel van de keukenuitbouw is voorzien van een buitentoegang en een venster met twee draairamen en bovenlicht. Op de verdieping is rechts een zelfde venster als op de begane grond toegepast met links een moderne pui met deur naar het platte dak. Het venster wordt geflankeerd door gesmede staafankers. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een kunststof bakgoot en een dakschild met klein dakvenster.

Interieur

Kelder: aan de straatzijde is de kelder toegankelijk door een luik in de vloer van de begane grond en een moderne houten steektrap. De tongewelfde kelder heeft de kruin evenwijdig aan de straat en heeft een vloer van rood gebakken estrikken. Rechts in de zijmuur is een door een rondboog afgesloten nis aanwezig. De kelder heeft aan de straatzijde een gemetselde, bakstenen trap, ter plaatse van de voorgevel dichtgemetseld.

Begane grond: is een vrijwel ongedeelde ruimte, slechts onderbroken door de omtimmerde trapopgang naar de eerste verdieping rechts achter. Het voorste deel van de winkelruimte heeft boven de kelder een vloer met gele en zwarte tegels in schaakbordmotief, meer naar achteren een betonvloer. Het plafond is geheel met zachtboardplaten en kierlatten afgewerkt, de constructie is nergens in het zicht. Rechts zijn in de bouwmuur een tweetal manshoge nissen uitgespaard. Aan de straatzijde met een tudorboog afgesloten, bij de trapopgang met een rondboog. Twee schuifvensters markeren de locatie van de achtergevel. Rechts in deze gevel is een doorgang naar een voormalige keuken met hoge, houten keukenschouw en toegang tot de in 1978 overbouwde plaats achter het huis. Rechts achter de trap naar de verdieping geeft een paneel deur toegang tot een toiletruimte achter de achtergevel van Meipoortstraat 37.

Eerste verdieping: wordt bereikt via een moderne houten steektrap. De verdieping bestaat uit een ongedeelde ruimte in het voorhuis en een indeling met overloop en kamer in het achterhuis. In het achterhuis is op de overloop een uit twee balkvakken bestaande samengestelde eiken balklaag zichtbaar met een enkele moerbalk en twee randbalken die kinderbinten dragen. Op de overloop is de moerbalk omtimmerd, sleutelstukken zijn niet waargenomen. De kamer krijgt daglicht door een zesruits schuifvenster met geprofileerde vensterbank en is overigens met modern plaatmateriaal afgewerkt. De overloop wordt van het vertrek aan de voorzijde gescheiden door een zware, van kloostermoppen gemetselde tussenmuur met links een doorgang die wordt ontlast met een eiken latei en waarin een zwaar gedimensioneerd grenen kozijn met architraaflijsten is opgenomen. Rechts is een bredere doorgang aanwezig die met een houten balk wordt ontlast. Het metsel- en pleisterwerk ertussen toont een bouwspoor van een verdwenen trap naar zolder. De aftekening van een bijbehorende indeling is in de vloer zichtbaar. De vloer bestaat uit grenen, gespijkerde vloerdelen, gelegd haaks op de gevel.

Het vertrek aan de voorzijde is geheel open, rechts is de zijwand voorzien van een schouw met grijs marmer. Het vertrek wordt in de voorgevel door drie vensters met draairamen en bovenlichten van daglicht voorzien. De houten vensterbanken zijn eenvoudig geprofileerd.

De enkelvoudige eiken zolderbalklaag is vrij in het zicht en is in het verleden versterkt met baddingen die aan weerszijden door de bestaande balken zijn gebout. De balken liggen links en rechts op randbalken die met smeedijzeren ankers aan de voorgevel zijn gekoppeld. De zoldervloer is vervangen door multiplex platen.

Op de overloop geeft een moderne uitklapbare vlieringtrap toegang tot de zolder.

Zolder voorhuis: de kapconstructie is uitgevoerd als sporenkap van machinaal gezaagd, rechthoekig naaldhout. De kap is vermoedelijk in het laatste kwart van de twintigste eeuw integraal vervangen. Hierbij zijn verzaagde eiken daksporen hergebruikt als haanhouten. De zolder wordt van daglicht voorzien door een zwaaruitgevoerd kozijn met gepende verbindingen, gezekerd met toognagels, waarin twee tweeruits ramen naar binnen draaien. De scheiding tussen de beide zolders aan voor- en achterzijde wordt gevormd door een zware, van kloostermoppen gemetselde tussenmuur die aan de achterzijde is voorzien van twee gesmede staafankers en een gesloopt en dichtgemetseld schoorsteenkanaal. Een doorgang rechts met een eiken latei voert naar de zolder van het achterhuis.

Zolder achterhuis: de kapconstructie is hier in het zicht en bestaat uit een sporenkap van eikenhout met deels naaldhouten ondersporen. De sporenparen zijn in de nok halfhouts verbonden en gezekerd met een toognagel en verstevigd met halfhouts gespijkerde haanhouten. De sporenparen worden opgevangen door flieringbalken die weer worden opgevangen door een enkel eiken dekbalkgebint. De gepende verbindingen zijn met toognagels gezekerd. Telmerken zijn niet waargenomen. De muurplaat ligt rechts op de muur, links is deze op een eigen constructie binnen het perceel opgevangen.

Bouwdossiers

1891 bouw schuur
05-04-1978 uitbreiding achterzijde

Literatuur

Haans, F.A.C., H.J. van Capelleveen, *Beschrijving winkel met woonhuis Meipoortstraat 35 Doesburg*, 16-5-1990 (adviesnr. 71)

Waardering

Het pand dateert in de kern zeer waarschijnlijk uit de late middeleeuwen en is in hoofdopzet herkenbaar bewaard gebleven.

Leidend voor de waardebeoordeling zijn de architectuur en historische bouwmassa in combinatie met de verkavelingscontinuïteit en de ligging in de straatwand.

Meipoortstraat 35 is van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het huis is architectuurhistorisch van belang vanwege de classicistisch vormgegeven winkelpui en de gevelverhoudingen.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het pand is cultuurhistorisch van belang vanwege het bewaard gebleven historische casco en in het bijzonder de bewaard gebleven historische scheiding tussen voor- en achterhuis.